

Lietpratība sākumizglītībā

Konferences tiešraide Skola2030 Facebook profilā

<https://www.facebook.com/Skola2030>

20. aprīlī, 2018

10.00 - 16.00

Konference būs veltīta mācībām agrīnā vecumā, skatot kopumā bērnu formālās izglītības sākuma posmu – no pirmsskolas 1,5 gada vecumā līdz sākumskolai desmit, vienpadsmit gadu vecumā. Šajā laikā bērniem mācībās īpaši svarīgi gūt daudzveidīgu tiešu pieredzi, pētīt, eksperimentēt un atklāt, tā veidojot pirmos priekšstatus par lietām un parādībām, un vienlaikus likt pamatus vispārīgām prasmēm – domāt kritiski un radoši, sadarboties, apzināties un pārvaldīt savas emocijas un rīcību.

Šī ir trešā konference, kas tiek organizēta Valsts izglītības satura centra ESF projekta “Kompetenču pieeja mācību saturā” ietvaros. Tā notiek laikā, kad gatavojamies pakāpeniski un pēctecīgi sākt ieviest pilnveidotu mācību saturu un pieeju Latvijā – 2018./2019. mācību gadā visās pirmsskolās Latvijā, bet nākamajos gados secīgi pārējos vecumposmos, tā stiprinot mūsdienīgas lietpratības izglītību. Tāpēc, mūsdiā, tieši šobrīd ir svarīgi runāt par metodēm un savstarpējo pieredzi sākumizglītībā. Šī primāri ir pirmsskolu un sākumskolu rīcībpolitikas konference, un tās laikā turpināsim sarunu par uzsvāru maiņu mācību saturā un pieejā Latvijā.

Programmu veidos trīs tematiskie virzieni: Kā bērns mācās? Ko ir vērtīgi mācīties? Kā novērtēt, ko bērns mācās? Ievaddaļā un noslēgumā notiks kopīgās plenārsēdes. Dienas vidū notiks paralēlās sesijas – darbnīcas, diskusijas, pētījumu un labās prakses prezentācijas.

Konferences tiešraides programma

9:00 - 10:00

Ierašanās, reģistrācija.

10:00 - 11:30

SĀKAM!

Kā domāt un darīt ar prieku? (Stāsts par robežām, kas ierobežo.)

Sanita Lazdiņa, Dr. philol,

Skola2030 latviešu valodas mācību satura izstrādes vadītāja,

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas profesore.

Šis priekšlasījums vērsīs uzmanību sajūtām un emocijām, ar kādām pirmsskolas vecuma un sākumskolas pirmo klašu skolēni attīsta prasmi rakstīt un lasīt. Latviešu valodā vārds wellbeing ir tulkots kā labjutība. Tai, tāpat kā priekam, ir jāierāda noteikta vieta kā mācību procesā, tā neformālā vidē, kurā bērns izrāda iniciatīvu darboties. Tajā pašā laikā dažādie sociālie rāmji spēj mazināt prieku un vēlmi apmierināt iedzimto zinātkāri. Tāpēc aktuāls kļūst jautājums, kā veidot līdzsvaru starp robežām un nenogalināt mācīties prieku? Kā bērnam un skolotājam tikt galā ar neskaitāmajām robežām: laika, telpas, valodas, pareizuma, izvēles un sociālo konvenciju robežām? Vai šīs visas robežas pārāk neierobežo gan bērnu, gan skolotāju? Stāstījums tiks papildināts gan ar piemēriem no jaunā latviešu valodas pamatskolas standarta, gan klasē un ikdienā novērotajām situācijām.

Pārvērtējot pirmsskolas mācību saturu 21. gadsimtam

Ketija Silva (Kathy Sylva), PhD,

Oksfordas Universitātes vadošā pētniece un izglītības psiholoģijas profesore.

Savā konferences ievadrunā Ketija Silva ieskicēs spriedzi, kāda veidojas, cenšoties izvēlēties, kam mācību saturā pievērst galveno uzmanību – bērna “gatavībai skolai” vai vispārīgo pamatprasmi attīstībai kā pašregulācijai. Pirmajā gadījumā mācību saturā dominē apgūstamas specifiskas priekšmetiskas zināšanas un prasmes, kamēr otrajā – vispārīgākas izziņas prasmes, kas turpmāk kalpos par pamatu bērna patstāvīgas mācīšanās prasmju attīstībai. Izmantojot pētījuma par Efektīvu pirmsskolas, pamatskolas un vidējo izglītību Anglijā (EPPSE) rezultātus, K. Silva sniegs ieskatu, kā kvalitatīvi īstenots mācību process var nozīmīgi ietekmēt skolēnu pašregulācijas spēju attīstību. Konferences ievadrunas noslēgumā varēs iepazīties ar ES finansēta pētījuma rezultātiem, kurā gan skolotāji, gan vecāki izteikuši savu viedokli par 21. gadsimta pirmsskolas izglītības mērķiem.

Skolotāja loma sākumizglītībā

Arita Lauka,

Skola2030 | Pirmsskolas pedagogu profesionālās pilnveides vadītāja,
privātās pirmsskolas izglītības iestādes “Maziņš kā jūra” dibinātāja.

Latvijas izglītības sistēmā mainās mācību pieeja – no mācīšanās kā zināšanu sniegšanas uz mācīšanās vadīšanu. Šāda pieeja būtiski maina skolotāja lomu, kā arī vidi, kurā mācīšanās notiek. Skolotājam vairāk jādomā, jāplāno un jāīsteno, lai saprastu, izvērtētu un virzītu katra bērna attīstību, labi apzinoties, ka bērni ir dažādi. Savukārt videi jāveicina mācīšanās kopā, taču vienlaikus – atbilstoši katra vajadzībām. Mācības jāplāno un jāvirza uz mērķtiecīgu sasniegamo rezultātu, sniedzot bērnam nepieciešamo atbalstu šī mērķa sasniegšanā. Svarīgi apzināties, ka pārmaiņas ir process, un tā galvenie īstenotāji ir paši skolotāji.

11:45 - 12:45

DARĀM 1! Darbnīcas, diskusijas un labās prakses piemēri atbilstoši katram no trim konferences tematiskajiem virzieniem.

Prezentācija un diskusija:

Kāda ir laba pirmsskola? (Lielā zāle)

Vada:

Reinis Upenieks,

Skola2030 I pedagogu profesionālā pilnveide, psihologs.

Prezentē:

Ivonna Lindstade (Yvonne Lindstad), Læringsverkstedet Norvēģijā un CreaKids Latvijā privātā pirmsskolu tīkla pedagogu profesionālās pilnveides vadītāja.

Diskusijā piedalās:

Līviņa Balčūne, Rīgas 13. pirmsskolas izglītības iestādes vadītājas vietniece,

Elfrīda Krastiņa, Daugavpils Universitātes profesore,

Ilze Miķelsone, Liepājas Universitātes profesore.

Kā bērns mācās?

Kādas ir galvenās kvalitatīvas pirmsskolas izglītības iestādes pazīmes? Kādi ir piemēroti atbilstoši pierādījumi mācīšanas un mācīšanās kvalitātes novērtēšanai? Kāds ir labs process, lai izmantotu šos kritērijus ilgstošiem uzlabojumiem? Ivonna Lindstade vispirms iepazīstinās ar Norvēģijas pieredzi, vērtējot un pilnveidojot mācību procesa kvalitāti pirmsskolas izglītības iestādēs. Pēc prezentācijas būs paneļdiskusija ar pirmsskolas izglītības ekspertiem no Latvijas, velkot paralēles ar Norvēģijas pieredzi un domājot par piemērotāko modeli pirmsskolas izglītības kvalitātes vērtēšanai Latvijā.

12:45 - 13:45

Pusdienu pauze.

13:45 - 14:45

DARĀM 2! Darbnīcas, diskusijas un labās prakses piemēri atbilstoši katram no trim konferences tematiskajiem virzieniem.

Diskusija.

Kā panākt mācīšanās pieejas maiņu?

Vada:

Inga Pāvula,

Skola2030 I Pedagogu profesionālā pilnveide, Ventspils Izglītības pārvalde.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Piedalās:

Kristīne Niedre - Lathere, Liepājas pilsētas Izglītības pārvaldes vadītāja,
Inta Ozola, Zaķumuižas pamatskolas direktore,
Kristiāna Cielava, Ventspils 4. vidusskolas sākumskolas skolotāja,
Solveiga Vaivode-Kļaviņa, privātā pirmsskola "CreaKids",
Kristīna Bernāne, Priekuļu pirmsskolas izglītības iestādes "Mežmalīņa" vadītāja, eTwinning
vēstniece.

Kā bērns mācās?

Pārmaiņas mācīšanās pieejā būs veiksmīgas, ja visi iesaistītie sadarbosies, meklējot labākos risinājumus un iespējas savam kontekstam. Diskusijā runāsim par to, kā pedagogi, izglītības iestādes vadība un izglītības jomas vadība pašvaldībā ir iesaistīti pārmaiņu īstenošanā. Kas vajadzīgs skolotājiem, lai mainītu mācīšanās pieeju savā ikdienas darbā, kā izglītības iestādes vadība var atbalstīt skolotājus šajā procesā un kas nepieciešams izglītības iestādes vadītājam, lai virzītu pārmaiņas?

15:00 - 16:00

NĀC, EJAM!

Sociāli emocionālās mācīšanās loma sākumizglītībā.

Baiba Martinsone, Dr. psych.,

Skola2030 mācību satura izstrādes vecākā eksperte,

Latvijas Universitātes asociētā profesore.

Kā veidot izpratni par sevi un citiem? Kā panākt, lai emocijas nekļūst pārņemošas? Kā likt pamatus sadarbības prasmēm? Sarunāsimies par pašregulācijas nozīmīgumu un sociālo un emocionālo prasmju attīstīšanu sākumizglītībā.

Dienas laikā gūto iespaidu izvērtējums, tālākie soļi.

Sarunājas konferences dalībnieki, VISCS un Skola2030 pārstāvji.

16:00

Noslēgums, tīklošanās.

Par projektu

Valsts izglītības satura centra īstenotā projekta Nr. 8.3.1.1./16/I/002 "Kompetenču pieeja mācību saturā" mērķis ir izstrādāt, aprobēt, pēctecīgi ieviest tādu vispārējās izglītības saturu un pieeju mācīšanai vecumā no 1,5 līdz 18 gadiem, kas ļaus skolēniem attīstīt dzīvei 21. gadsimtā svarīgas zināšanas, prasmes un attieksmes. Projektā paredzēta mācību satura izstrāde un aprobācija, mācību programmu, mācību un metodisko līdzekļu izstrāde, t.sk. bērniem ar speciālām vajadzībām vai veselības traucējumiem. Projektā tiks nodrošināta profesionālā pilnveide 6000 pedagogiem, t.sk. pedagogu komandām 100 pilotskolās un visu izglītības iestāžu vadības komandām, kā arī tiks veidota mācību līdzekļu vietne. Projektu VISCS īsteno sadarbībā ar Daugavpils Universitāti, Latvijas Universitāti, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmiju, Liepājas Universitāti, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmiju, Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmiju, Latviešu valodas aģentūru, Strazdumuižas internātvidusskolu - attīstības centru vājredzīgiem un neredzīgiem bērniem un pašvaldībām, kuru izglītības iestādes piedalās mācību satura aprobācijā.